

- Л. В. Медведева // Достижения ветеринарной медицины -XXI века : материалы международной научной конференции, посвящ. 40-летию ИВМ АГАУ. - М., 2002. - Часть 2. - С. 204-207.
6. Майфат Н. Г. Оперативное лечение трансмиссивной половой саркомы собак / Н. Г. Майфат, А. С. Шабаева, А. А. Остропольская // Проблемы вет. обслуживания домашних животных. - Киев, 1998. - С. 42-45.
7. Интерферонный статус при ТВС у собак / М. В. Мезенцева, О. В. Калинин, А. И. Наровлянский, Ф. И. Ершов, В. А. Бурлаков // Ветеринария. - 2001. - № 3. - С. 53-55.
8. Рыхлов А. С. Восстановление плодотворности у сук при трансмиссивной венерической саркоме : автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата ветеринарных наук / А. С. Рыхлов.- Саратов, 2004. - 23 с.

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДОВ ЛЕЧЕНИЯ ТРАНСМИССИВНОЙ
ВЕНЕРИЧЕСКОЙ САРКОМЫ У СОБАК

Цимерман О.О. к.в.н., доцент

Харьковская государственная зооветеринарная академия г. Харьков

Аннотация. В статье представлены результаты сравнительной характеристики оперативного и комплексного методов лечения венерической саркомы Штикера у собак с использованием противоопухолевого препарата «Винкристин».

Ключевые слова: трансмиссивная венерическая саркома, собака, половые органы, препуций, преддверие влагалища, Винкристин.

COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF METHODS OF TREATMENT TRANSMISSIBLE VENEREAL
SARCOMA DOG

Zimmerman O.A. cand. vet. sciences, associate professor
Kharkiv statezooveterinary academy Kharkiv

Summaru. The article presents the results of the comparative characteristics of operational and integrated treatment of venereal sarcoma Shtikera in dogs using the anticancer drug "Vincristine".

Key words: transmissible venereal sarcoma, dog, genitals, prepuce, vestibule, Vinkrestin.

Розділ 9

АКУШЕРСТВО, ГІНЕКОЛОГІЯ І БІОТЕХНОЛОГІЯ РОЗМНОЖЕННЯ ТВАРИН

УДК: 619:618:636.2

ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ У ВНУТРІШНІХ СТАТЕВИХ ОРГАНАХ КОРІВ ПРИ СИМПТОМАТИЧНІЙ ФОРМІ НЕПЛІДНОСТІ

Гришук Г.П., асистент

Житомирський національний агроєкологічний університет, м. Житомир

Анотація. Подано результати досліджень патоморфологічних змін в яєчниках та матці неплідних корів за симптоматичної її форми. Встановлено, що основними патоморфологічними змінами, які обумовлювали неплідність корів, були субінволюція матки, ускладнена сальпінгітом із втягуванням у запальний процес маткової зв'язки та яєчників, гіпофункція яєчників.

Ключові слова: корови, неплідність, відтворювальна здатність, субінволюція матки, ендометрій, маткові труби.

Актуальність проблеми. У післятотельний період в організмі тварин відбуваються складні

фізіологічні процеси, що проявляються змінами у внутрішніх статевих органах. За певних умов, зокрема пов'язаних з отеленням, утриманням і годівлею в останній місяць плодношення, а також після отелення можуть виникати і розвиватись патологічні процеси. Здебільшого вони проявляються характерними симптомами, властивими для запального процесу в ендометрії, і тому важливо їх своєчасно діагностувати. Значно важче встановити діагноз функціональних розладів матки і яєчників, бо вони мають субклінічний перебіг, не завжди доступні для спостереження симптоми і тому часто виступають як основна причина неплідності.

За даними дослідників [1-3, 5], фізіологічний стан шийки матки, її положення, прохідність каналу, набряк складок мають важливе значення для осіменіння. Її зміни у разі перехворювання, що супроводжується гіперплазією та гіпертрофією, є значною перешкодою при осіменінні корів [2, 4, 6, 7].

Найчастіше змінюється каудальний відділ шийки матки, яка набрякає і набуває грушоподібного вигляду або окремі її циркулярні складки гіпертрофуються і збільшуються до такого розміру, що звисають у порожнину піхви у вигляді папілом та закривають вхід у її канал [3, 4, 7].

Завдання дослідження – за результатами морфологічного дослідження внутрішніх статевих органів визначити статус організму неплідних корів за симптоматичної неплідності.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проведені протягом двох років на поголів'ї корів чорно-рябої породи ПСП «Україна» Попільнянського району Житомирської області з використанням клінічних, акушерсько-гінекологічних та морфологічних методів досліджень.

Результати досліджень. За нашими даними, перебіг післяотельного періоду найчастіше ускладнюється гіпотонією матки, що є основною причиною гальмування в ній процесів інволюції (рис. 1). При цьому роги матки потовщені, гіпотонічні, виділення лохий припиняється або затримується, стінки рогів матки зібрані в слабо виражені поздовжні складки. В одному яєчнику зберігається жовте тіло, другий – зменшений і ущільнений, без наявних ознак фолікулогенезу.



Рис. 1. Матка неплідної корови при субінволюції (35-й день після отелення).

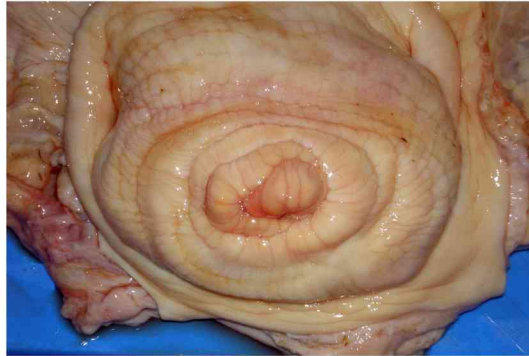


Рис. 2. Шийка матки неплідної корови при субінволюції (35-й день після отелення).

Шийка матки у таких корів набрякла, збільшена, зібрана в 3 або 4 циркулярні великі складки, утворені з дрібних радіальних складок. У зовнішню велику циркулярну складку випинається внутрішня, менша, радіальні складки якої теж набряклі. За розвитку таких патоморфологічних змін, які виявлені нами у неплідних корів, зовнішній отвір шийки матки закритий (рис. 2).

При розрізі стінки рогів за субінволюції матки слизова оболонка набрякла, порожнина заповнена густим в'язким світло-коричневим слизом, зачатки материнських плацент збільшені, сірвато-жовтого забарвлення (рис. 3).

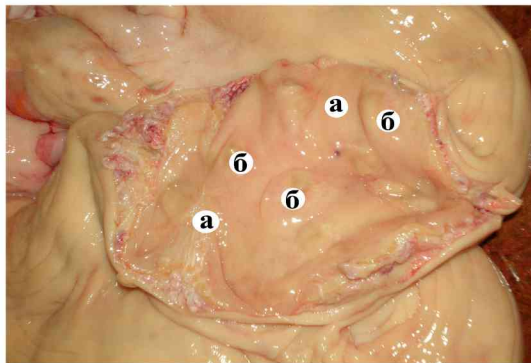


Рис. 3. Слизова оболонка рогів при субінволюції матки неплідної корови: а – складки слизової оболонки; б – зачатки материнських плацент.



Рис. 4. Хронічний сальпінгіт, поєднаний з гіпотонією матки, в неплідної корови: а – яєчник; б – кіста; в – маткова труба.

Маткові труби клінічно здорових корів у стадію рівноваги статевого циклу, згідно з нашими морфометричними дослідженнями, мають довжину $22,0 \pm 1,0$ см, їх діаметр на відстані 3 см від рога матки становить 2–3 мм, в ділянці ампули – 3–4 мм.

Із досліджених нами при забої вибрактованих 73 корів було виявлено сальпінгіт – у п'яти, запалення широкої маткової зв'язки і сальпінгіт – в однієї, адгезивний оофорит – у трьох корів.

При сальпінгіті й оофориті широкі плівки і нитки фібрину зв'язували яєчник і маткові труби з підвішуючою зв'язкою яєчника. Яєчник мав серцеподібну форму, на широкій ділянці його поверхні з глибини паренхіми випинається товстостінна кіста, від якої відходила широка сполучнотканинна складка (рис. 4).

Підвішуюча маткова зв'язка при запальному процесі була потовщена, набрякла і міцно утримувала верхівки обох рогів матки (рис. 5) у вигляді одного суцільного пласта. Обидва яєчники, завбільшки з дрібну квасолину, мали щільну консистенцію, гладеньку горбкувату поверхню без ознак фолікулогенезу.

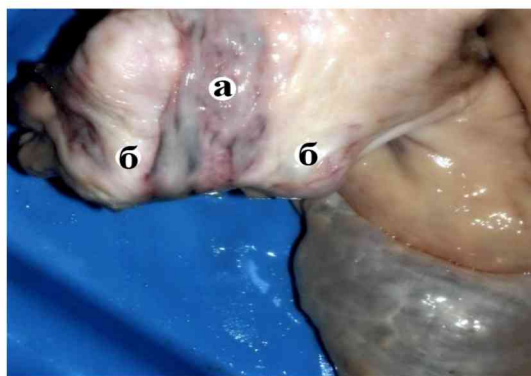


Рис. 5. Запалення підвішуючої зв'язки матки у неплідної корови: а – підвішуюча зв'язка матки; б – роги матки.

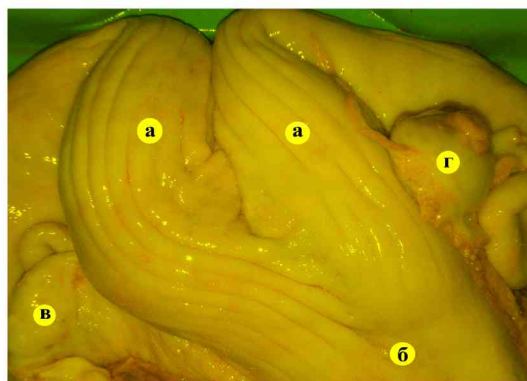


Рис. 6. Субінволюція матки на 35-й день після отелення: а – роги матки; б – тіло матки; в – лівий яєчник; г – правий яєчник.

При субінволюції матки, виявленій на 35-й день після отелення, роги тільки в ділянках їх згинання і переходу в тіло матки були зібрані в широкі, добре виражені поздовжні складки. У правому яєчнику ще зберігалось жовте тіло яскраво-помаранчевого кольору діаметром 2 см. Лівий яєчник мав щільну консистенцію, видовжену бобоподібну форму, через його поверхню проглядали дрібні фолікули і залишки жовтого тіла (рис. 6).

Шийка матки мала кільцеподібну форму, зовнішня корона якої утворена сорока великими

набряклими радіальними складками заввишки 5-6 см. У центрі корони, діаметром якої становив 7 см, знаходилась аналогічна менша корона, утворена двадцятьма складками, частина яких мала кубічну, кругло-овальну або циліндричну форму, просвіт якої діаметром 3 см закривали три великі пірамідальні складки (рис. 7).

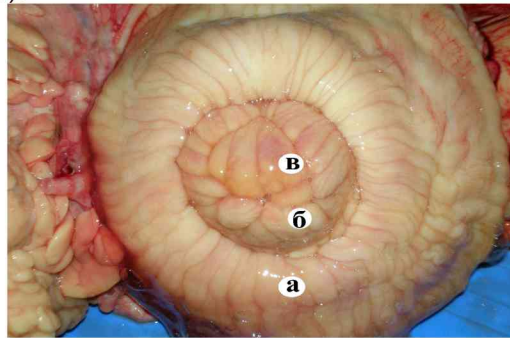


Рис. 7. Шийка матки при гіпотонії матки неплідної корови:

а – зовнішня корона шийки матки; б – середня частина шийки матки; в – центральна ділянка шийки матки

При субінволюції матки шийка щільно закрита радіальними складками різної товщини, серед яких виділяються збільшені, набряклі дві-три складки, що закривають каудальний отвір каналу.

За атонії матки, поєднаній з хронічним сальпінгітом, роги матки гладенькі, серозна оболонка зібрана в тоненькі повздовжні складки.

Висновок

Основними патоморфологічними змінами, які обумовлювали неплідність корів, були субінволюція матки, ускладнена сальпінгітом із втягуванням у запальний процес маткової зв'язки та яєчників, гіпофункція яєчників та гіполютеоліз.

Література

1. Горальський Л.П. Основи гістологічної техніки і морфофункціональні методи досліджень у нормі та при патології. / Л.П. Горальський, В.Т. Хомич, О.І. Кононський // Навчальний посібник. – Житомир: "Полісся", 2005. – С. 216.
2. Рудик С.К. Анатомія свійських тварин : Підручник / [С.К. Рудик, Б.В. Криштофорова, Ю.О. Павловський, В.Т. Хомич] За ред. С.К. Рудика. – К. : Аграрна освіта, 2001. – 575 с.
3. Хомич В.Т. Морфологія сільськогосподарських тварин / [В.Т. Хомич, С.К. Рудик, В.С. Левчук, Б.В. Криштофорова] За ред. В.Т. Хомина. – К.: Вища освіта, 2003.– 527 с.
4. Яблонський В.А. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології / [В.А. Яблонський, С.П. Хомин, Г.М. Калиновський, Г.Г. Харута] За редакцією В.А. Яблонського та С.П. Хомина. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 592 с.
5. Bovine placental steroid sulphatase: molecular cloning and expression pattern in placentomes during gestation and at parturition / Н. Greven, М. Р. Kowalewski, В. Hoffmann [et al.] // Placenta. – 2007. – 28. – Р. 889–897.
6. Drillich M. Comparison of two management strategies for retained fetal membranes on small dairy farms in Germany / М. Drillich, N. Klever, W. Heuwieser // J. Dairy Sci. – 2007. – 90. – Р. 4275–4281.
7. Comparison of two protocols for the treatment of retained fetal membranes in dairy cattle / М. Drillich, А. Pfitzner, Н. J. Sabin [et al.] // Theriogenology. –2003. – № 59. – Р. 951–960.

ПАТОМОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ИЗМЕНЕНИЯ ВО ВНУТРЕННИХ ПОЛОВЫХ ОРГАНАХ КОРОВ ПРИ СИМПТОМАТИЧЕСКОЙ ФОРМЕ БЕСПЛОДИЯ

Грищук Г.П., ассистент

Житомирський національний агрозоологічний університет

Аннотация. Представлены результаты исследований патоморфологических изменений в яичниках и матке бесплодных коров при симптоматической её форме. Установлено, что основными патоморфологическими изменениями, которые обуславливали бесплодие коров, были субинволюция матки, осложнённая сальпингитом с втягиванием в воспалительный процесс матковой связки и яичников, гипофункция яичников.

Ключевые слова: коровы, бесплодие, воспроизводительная способность, субинволюция матки, эндометрий, матковые трубы.

Summary. The results of researching of pathomorphological changes in ovariums and uter in sterile cows under the symptomatical benign. It is established that basic pathomorphological changes of cows sterility were uterus subinvolution, which was complicated by salpingitis with retraction of ovariums and uter ligamentum in inflammatory process, hypofunction of ovariums.

Key words: cows, sterility, reproductive capacity, uter subinvolution, endometrium, uter tubes.

УДК 619:616:636.2

ВПЛИВ КОМПЛЕКСНОГО ТКАНИННОГО ПРЕПАРАТУ НА БІОХІМІЧНИЙ СКЛАД КРОВІ ТА ЯКІСТЬ СПЕРМИ БУГАЇВ-ПЛІДНИКІВ

Калиновський Г. М., д. вет. н., професор,

Євтух Л. Г., аспірантка

kludae@mail.ru

Житомирський національний агроекологічний університет, м. Житомир

Анотація. Установлено, що введення комплексного тканинного препарату бугаям-плідникам у дозі 8 мл на 100 кг живої маси триразово з інтервалом 7 днів супроводжувалося відновленням морфологічного стану печінки, корегувало сперматогенез у бік збільшення об'єму еякуляту, активності руху спермій та їх концентрації в 1 мл.

Ключові слова: бугаї-плідники, тканинний препарат, сперматогенез, якість сперми, кількість спермодоз.

Актуальність проблеми. Для лікування та профілактики хвороб тварин, підвищення їх продуктивності широко застосовують тканинні біопрепарати. Біогенні стимулятори діють на весь організм в цілому, а не на окремі органи (І. А. Калашник, 1960; В. В. Ковальський, 1962; Б. Н. Гомбоев, І. Н. Зюбин, Є. В. Матюхіна, 2010). Під впливом тканинної терапії підвищується загальна реактивність організму, функціональний стан ретикулоендотеліальної системи, посилюється імунологічна активність, стимулюються регенеративні процеси, газообмін, гліколіз, фосфорний обмін, гемопоез та інші життєво важливі функції. В одних випадках тканинні препарати мають значення кращих терапевтичних засобів, в інших – скорочують терміни терапії та стимулюють продуктивність тварин. [2, 3, 5, 6, 8 - 10].

Завдання дослідження. Дослідити вплив комплексного тканинного препарату, виготовленого за методом В. П. Філатова в модифікації кафедри акушерства і хірургії ЖНАЕУ з тканин печінки, селезінки та сім'яників (ПСС), взятих у співвідношенні 10:2:1 на біохімічний склад крові та якість сперми бугаїв-плідників.

Матеріал і методи дослідження. Дослід проводили в умовах ПрАТ «Українська генетична компанія» Житомирського району на 6-ти бугаях-плідниках голштинської чорно-рябої та червоно-рябої породи, класу еліта-рекорд, віком 7-10 років, завезених з Німеччини. Бугаям-плідникам підшкірно вводили тканинний препарат у дозі 8 мл на 100 кг живої маси триразово з інтервалом 7 днів. Перед введенням препарату і через 7 днів після останньої ін'єкції від бугаїв-плідників відбирали проби крові для біохімічного дослідження. Сперму отримували згідно графіка. Якість спермопродукції визначали за технологією системи «IVOS» впродовж 9 тижнів: 1 – 3-го тижнів – до початку введення, 4 – 6-го тижнів – під час введення, 6 – 9-го тижнів – після введення тканинного препарату. У період досліджень контролювали рівень годівлі бугаїв-плідників за основними елементами живлення.

Результати дослідження. Підприємство спеціалізується на виробництві сперми, яка використовується для поліпшення селекції великої рогатої худоби в багатьох регіонах України.

Бугаїв утримують безприв'язно в індивідуальних стійлах на дерев'яній підлозі з вільним доступом до води. До складу раціону входить сіно (люцерна синя) – 14 кг, комбікорм ПК 66-175/13 – 6 кг, «Руміка» - 300 г, цукор – 100 г, сіль лизунець.